

Elhunyt Vitos György

Fájdalommal tudatjuk, hogy Vitos György elvtárs, a Szeged Megyei Tanács V. B. egészségügyi osztályának osztályvezető főorvosa 1987. június 13-án, 61 éves korában elhunyt.

Vitos György elvtárs, egyetemi tanulmányai befejeztével, az Szeged városi kórházban orvosgyakornokként, majd — 1954-től folyamatosan — a városi tanács I. fő-kü egészségügyi osztályán, osztályvezető főorvosként dolgozott. 1979 óta az MSZMP-alapszervezet titkára. Osztályvezetőként, párt-alapszervezeti titkárként szakmai munkáját, társadalmi megbízatását példamutató szorgalommal, odaadással végezte. Eredményes mun-

kássága következtében a hatóságai egészségügyi, szociál-politikai munka jelentősen fejlődött.

Kiemelkedő, lelkiismeretes szakmai, társadalmi tevékenységének elismeréseként három alkalommal 'Kiváló Munkáért' és Honvédelmi Erdemérem, valamint a Munka Erdemrend bronz fokozata kitüntetésben részesült.

Vitos György elvtársat a Szeged Megyei Városi Tanács saját halottjának tekinti.

Temetése 1987. június 18-án, 14 órakor lesz, a Belvárosi temető ravatalozójából.

Szeged
Megyei Városi
Tanácsa

A nők világkongresszusa

A nők világkongresszusának előkészületeiről tájékoztatta a sajtó képviselőit Czerván Mártonné, a Magyar Nők Országos Tanácsának alelnöke hétfőn, az MNOT székházában. Elmondta: a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség — több más nemzetközi szervezettel együttműködve — június 23. és 27. között Moszkvában rendezi meg a nők világkongresszusát. A nagyszabású nemzetközi találkozón csaknem 150 országból több mint 2000 vendég: különböző politikai, világnézetű nőszervezetek, valamint mozgalmak küldöttei vesznek részt.

TIT-küldöttgyűlés

Értelmiség és ismeretterjesztés

A tudományos ismeretterjesztésben végzett eredményos munkája elismeréseként a TIT Országos Elnöksége a Bugát Pál Emlékérmét adományozta Dömötör Jánosnak, a hőmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum igazgatójának, a TIT városi szervezete elnökének. A Munka Erdemrend ezüst fokozata kitüntetés, Nemes Csaba, a TIT megyei szervezetének főmunkatársa; a Szocialista Kultúráért kitüntetés Megyeri János címzetes egyetemi tanár, a TIT biológiai szakosztályának vezetőségi tagja; az Országos Békatanács kitüntető jelvényét pedig Hegedűs Gábor, a TIT üllési szervezetének elnöke vehette át azon az ünnepségen, amelyet a múlt hét végén, pénteken tartottak Budapesten, az építők szakszervezetének székházában. A kitüntetési ünnepség a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat — szombaton megtartott — IX. küldöttgyűlését előzte meg. A jelentős fórumon meggyénket 15 küldött képviselte, közülük Jakucs László tanszékvezető egyetemi tanárt, a TIT Csongrád Megyei Szervezetének elnökét az országos elnökség tagjai sorába delegálták. A küldöttgyűlésen írásban adta be felszólalását Koncz János, a megyei pártbizottság titkára is. Ebből ismertetjük az alábbi részleteket.

Szegeden 1987. február 19-én, az MSZMP Központi Bizottsága agitációs és propagandaosztálya és a Csongrád megyei pártbizottság szervezésében „A szocializmus fejlődésének időszerű kérdései” címmel rendeztek elméleti konferenciát. A tanácskozás tartalmi összefoglalása „Szocializmus, öngazdálkodás, reform” címmel került az olvasókhoz, az értekezlet résztvevőinek. A konferencián aktívan közreműködők közül minden hatodik, hetedik meggyénkből került ki, ami önmagában jelzi az értekezlet időszerűségét, az új kérdésekkel való foglalkozás iránti nyitottságot. A tanácskozás óta alig tudunk eleget tenni az értekezlet tájékoztatás, beszélgései iránti igénynek, és ebben is találkozunk a pártmozgalom és a tudományos ismeretterjesztés. Fontosnak tartom, hogy erre a jövőben is fordítson megkülönböztetett figyelmet a TIT, hiszen a tanácskozáson sok tapasztalat összegezésére került sor, történelmi utunkról éppúgy mint gazdasági, társadalmi, ideológiai helyzetünkről, politikai intézményrendszeréről, céljainkról, törekvéseinkről. Az ott elhangzottak a TIT-munka tartalmi területein éppúgy jól használhatóak, mint a TIT helyének elemzésekor intézményi rendszerünkben. Az utóbbi időben fontos tapasztalatnak érzem, hogy a társulat az elmúlt évtizedekben rugalmasan alkalmazkodott a társadalmi, gazdasági feltételek változásához, és erre a jövőben is nélkülözhetetlenül szüksége lesz.

Azt tapasztaltuk, hogy a TIT jól igyekszik hasznosítani a tudomány új eredményeit, a felnöttek körében éppúgy, mint a diákok sorában. A különböző tanfolyamok, diáktáborok sora, és az irántuk megnyilvánuló érdeklődés jól mutatja a társulat nyitottságát az új

kérdések iránt, de erre is a jövőben még hatványozottabban lesz szükség. A TIT-nek megkülönböztetett figyelemmel kell foglalkoznia a gazdasági, a műszaki fejlesztés új feladatainak társadalmi elfogadtatásával. Ez egyszerre társadalmi érdek, de társulati érdek is.

Külön fontos foglalkozni a tagság ifjúsági utánpótlásának helyzetével. E téren tapasztalunk erőfeszítéseket egyetemünk, főiskoláinkon, munkánk hatékonysága azonban korántsem ad okot az elégedettségre. Csongrád megye 1600 TIT-tagja közül alig 100 egyetemi, főiskolai hallgató van, és az utóbbi két évben a pályakezdekők sorából is körülbelül ennyien kerültek a társulathoz. Itt a taglétszám annál inkább is növelhető, mert több száz egyetemista, főiskolai részt aktívan a kulturális, egészségügyi ismeretterjesztésben. Lehetséges, hogy az eddigiek mellett esetleg új tartalmi, szervezeti megoldásokat is keresni kell.

A TIT-nek sokirányú munkája sorából csupán néhányat kívánok kiemelni. A TIT szegedi pedagógiai nyári egyeteme 23. művelődés-elméleti nyári egyeteme 15 évet tudhat maga mögött, és amint a számok is jelzik, az

ország legnépesebb ilyen intézményei között vannak. Ebben jelentős annak szerepe, hogy ezek a fórumok az évtizedek során az oktatásügy, a közművelődés legaktuálisabb kérdéseivel foglalkoztak, egyes témakörök legismertebb szakembereinek közreműködésével. Felsorolni is hosszú lenne az ugyancsak jeles szakemberek közreműködésével megtartott konferenciákat, előadás-sorozatokat. A Magyar Nemzeti Függetlenségi Front megalakulásának 40. évfordulóján tartott tanácskozás éppúgy széles körű volt, mint a népi demokráciák első éveinek áttekintése, vagy a szocialista mezőgazdaság, a parasztság útjának a vizsgálata, Lukács György, Erdei Ferenc, Németh László és mások életútjának áttekintése. Ilyen és hasonló témavizsgálatokra a jövőben is szükség lesz. Ezek sorából csupán azt kívánom kiemelni, hogy rövidesen elérkezik a honfoglalás 1100 évfordulója, amely időben egybeesik a felszabadulásunk, a földosztás fél évszázados évfordulójával, amelyre időben fel kell készülnünk.

A jövő munkáját illetően két tényezőt említek a sok közül. A településfejlesztés utóbbi években kialakított új hangsúlyait, amelyben figyelemre méltóan változik a kisebb települések szerepe, a TIT munkájában is figyelembe kell vennünk. Ugyancsak át kell gondolni a tömegkommunikáció fejlődésének és az ismeretterjesztés új kapcsolatainak lehetőségeit. Itt az országos tévnyezők mellett a helyi jellegű kiemelése különösen fontosnak látszik, a konkrét gazdasági, társadalmi, kulturális feladatok ugyanis mindenütt konkrétan jelentkeznek. Éppen ezért megnövekszik a tévéstudiók, a rádióstúdiók, a kábeltelevíziók, a helyi rádiózási lehetőségek, a videózás szerepe a társadalmi gondolkodás formálásában. Ez az ismeretterjesztést is új helyzetbe hozza, amelynek hasznosítható konzekvenciáit végig kell gondolni.

Hol étkezhetnek a diákok nyáron?

Hol ebédeljen a szünidőben a gyerek? — évről évre visszatérő gondjuk ez a tan-év befejeztével a szülőknek. A Belkereskedelmi Minisztériumban elmondták: a tanítási idő alatt országszerte 1,1 millió tanuló veszi igénybe a szervezett étkeztetést, többségük az iskolában, kisebb hányaduk pedig egyéni előfizetőként a vendéglátóhelyeken.

Az általános iskolák javarészt a fővárosban, a Junior Vendéglátó Vállalat látja el. Naponta 130 ezer adag étel elkészítésére lenne módjuk, ám ez a kapacitás még télen sincs kihasználva. A vendéglátóhelyeken or-

szágszerte összesen 23 ezer általános iskolás, s 8 ezer középiskolás ebédel egyéni előfizetéssel, a napközi tarifához hasonló összegért. Számukra ez a lehetőség nyáron is adott, s többnyire igénybe is veszik. A vendéglátóhelyek döntő többségénél kötelező előírás az olcsó előfizetéses menü kiszolgálása, s ezt az igénybevétel előtti hét közepe táján kell általában befizetni. Mivel azonban nyáron az iskolák nem vállalják az ilyenfajta étkeztetés megszervezését, a befizetésről, s szükség szerint a gyerekek kíséretéről, a szülőknek kell gondoskodniuk.

Virágzik a búza

A mezőgazdászok most elégedettek: június közepe táján a talajban van elegendő nedvesség, és végre a nap is kisütött, felmelegedett az idő. A növények asszimilációja erőteljessé vált, és ez meglátszik a határ képen is. A növények fejlődésében azonban természetesen továbbra is megmutatkozik az a két-három hetes hátrány, ami az őszi gabonák késői kikeléséből, illetve abból adódott, hogy tavasszal, az esőzések miatt, sokfelé a szokottnál később tudták csak indítani a vetőgépeket. A növények azonban szépen nőnek, erősödnek, színük is sokkal élénkebb most, mint akár csak két héttel ezelőtt, amikor a hűvös időjárás a melegt kívánó kukoricát, napraforgót és cukorrépát még sanyargatta. A búza az ország déli vidékein virágzik

Tényleg: mi lesz?

Radio-figyelő

Tisztes tanárember szólított meg minap. Érdeklődött, hogy megy sorom, megpöccintett néhány, a túl jó idővel kapcsolatos, mostanában kihagyhatatlan frázist. Vártam a súlyosabb mondanandót.

— Igaza van a kollégájának — bökte ki zavartan. — Arra a diákuralomról szóló cikkekre gondolok.

Hm, bólintok. Tényleg eszeveszett meleg van. Nincs túl nagy kedvem beszélgetni.

— Mert, hát valóban megfosztották a pedagógust a fegyelmezés eszközeitől — vág a közepébe. — Ha levelek egy megérdemelt frászt, feljelenenek. Hát ugye, mégsem akarná börtönben végezni az ember. Felő, ha maradnak a mai állapotok, egyik-másik gyerek végzi ott — pislant rám a szemüvege alól.

Hány éve taníthat? Huszonöt, vagy harminc? Mindenesetre az értékek rendjének idején a hozzá hasonló korú, nagy tapasztalatu tanárokat kétségtelen megbecsülés övezte. Történetük

volt, szokásaik, becenevük, melyeket az egész iskola számon — s tiszteletben — tartott. Talán ilyesforma pályakép reményében választotta annak idején hivatását. Most pedig megérteni próbálja, miért is alakult másképp.

— Tudja, folytatni kéne ezt a témát. Irjanak róla sokat, harcolják ki a változást...

Mindez egy riportműsor hallatán jutott eszembe. Igaz, épp nem az ifjúságról — a nyugdíjasok helyzetéről esett szó. Mire elég hatvan forint? — tudakolta az érintettekől, Gácsi Sándor (a válasz előre sejtethető: semmire). Egy idős, magatehetetlen néni, megragadva az alkalmat, elpanaszolta, nem tudnak róla a tanácsnál, nem kap segítséget: „Talán, ha bemondják a rádióban...”

Tényleg, ha bemondják, mi lesz? Nem szándékom — természetesen — az újságíró kenyerét elvitatni, kétségtelen, hogy számos jogi vagy szociális probléma megoldódott a tömegkommunikációs eszközök közreműködésével,

jó párszor elgördítették a bürokrácia sziklaköveit. Bizonyos esetekben. Jobbára, mikor csak egy-két ponton kell mozdítani a dolgon, s már megy is magától, mint a dominó. A társadalmatárszövő krónikus „betegségek” orvoslásához azonban igen alapos vizsgálat, átfogó terápia szükséges. Ha meg is keresi az említett asszonyt a szociális gondozó, a többi kisnyugdíjas hatvan forintja még mindig ugyanolyan keveset ér.

Kedves Tanár Ur! Meg sem kell ígérnem: bizonyára találkozok még e hasábon az Ön által olyannyira fájó gondok tárgyalásával. Mint ahogy rengeteget foglalkozunk majd az anyanyelv romlásával, a pályakezdekők nehézségeivel, a dohányzás ártalmaival, az elkeserítő tévéműsorokkal, a levegő- és környezetszennyezéssel és az aggasztó gazdasági helyzettel is. Hogy mire jutunk? ...

Ez attól is függ, az illetékes helyeken olvassák-e a Delmagyarországot...

Varju Erika

Micsoda dráma!

Képernyő

Biztosan emlékeznek a brüsszeli Heysel-stadionban történetekre: elszabadult a pokol, foci helyett az örület uralkodott a két esztendővel ezelőtti BEK-döntőn. Emlékeztünkben bizonyára nemcsak a szörnyű képsorok, az egyenesben közvetített tragédia rögződött, hanem a magyar honi sportriporter elképesztő hebehurgyasága is: zenét kért Budapestről, mikor embertársai végórát éltek. *Gulyás* ezáltal maradandó jelképpel szolgált a magyar televízióban meghonosodott sportriporteri magatartásról.

Ha nincs pusztulás, ha nem dühög a terror, akkor riporteriünk a töle megszokott 40–60 beszéd- és szakmai hibával *lekonferálja* az eseményeket: az egyik csapat beáll, tehát kontrákra épít, a másik támad, tenát óhatatlanul fölkinálja föllázult védelmét. Aztán kikapcsoljuk a tévét és szolid háborgással, mint általában, a fal felé fordulunk.

És megnézzük-hallgatjuk *Knézyt* is, mint az elmúlt héten, a kosárlabda Európa-bajnokság mérkőzései miatt, Mert ki kíváncsi a kommentátor szavaira, azokra a panelekre, hogy a nagy tét rányomja bélyegét, még hogy igazi kupacsata? Ki hiszi el, hogy őszinte a riporteri kurjantása, midőn öte-zredszer süviti a mikrofonba valamely döntő utolsó pillanataiban: „micsoda dráma!”

És meghallgatjuk a triumvirátus legifjabb tagját is, aki kitűnően eljáratott a sportnyelv sztereotípiáit

Olyannyira, hogy úgy képes végigkövetíteni egy labdarúgó-mérkőzést — lásd a legutóbbi olimpiai selejtezőt — hogy egyetlen önálló gondolatot sem közöl velünk, az előfizetőivel. Vassárnap este is hozta megszokott formáját *Komlós Gábor*: negyedórát beszélgett az MLSZ elnökével és kérdései nyomán egyetlen információhoz sem tudunk hozzájutni.

Nem is az a nagy baj, hogy gyakran és hosszú ideig elfoglalják a képernyőt a gyenge képességű sportriporterek — hisz a talányos nép letekeri a hangerőt és bekapcsolja *Vass István Zoltánt* —, hanem az, hogy a televízió sportosztályán egyszerűen nem törődnek a

tévénezők igényeivel. Sőt: tudnak arról, hogy mennyire elégedetlen a publikum, mégsem változtatnak. Forrong a magyar sportélet, botrány botrány hátán és nézzük a nézhetetlen vívóversenyeket, az alkérdéseket feszegető alinterjúkat.

Szomorúan tudatom magammal: amíg a televízióból is csak egy van, semmi sem kényszeríti a sportriportereket az igazi teljesítményre. Tehát a szerdai MNK-döntőn is hallhatjuk: „bedobásnál nincs les, ezt használják ki az újpistiek”. S ha netán hosszabbítás is lesz, melynek végén valaki „kilóvi a hosszú sarkot” ószintén fölhördül a vox humana: „micsoda dráma!”

Blusztus Imre

Évadzáró a szimfonikusoknál

Tegnap Szegeden, Festő utcai székházában tartotta *évadzáró társulati ülést a Szegedi Szimfonikus Zenekar*. Ahogyan *Szelezsán István* zenekari titkár elmondta, sokat dolgoztak a szeptember 8-ától június 17-éig tartó szezonban: 339 szolgálatot teljesítettek, 93 operaelőadást (ebből 17-et külföldön), 35 hangversenyt, a többi a próbák töltötték ki. Új tagokkal gyarapodott az együttes. *Pintér Attila* (trombita), *Csikós Margit* (oboa), *Erdei Eleonóra* (fuvola) és *Gorelik Leonyid* (cselló-szólamvezető) csatlakozott a régiekhez. Ily módon a brácsaszólam kivételével az összes vonós és fúvós szó-

lam „telített”. A jövő tervei közt szerepel, hogy európai méretűre, nagyobb létszámúra fejlesztik a zenekart, elsősorban a vonós-és fúvós színterületre. Az idén nem növekedett a hangszerállomány, bár igény lenne, a szállítók azonban nem tudták teljesíteni a megrendelést. A meglevő hangszerek javítására 22 ezer forintot fordítottak. Ha már az anyagiagnál tartunk, megemlítjük, hogy a szimfonikusok rezsije az elmúlt esztendőben 372 ezer forintra rúgott, a kisegítő művészek honoráriumára pedig majd 90 ezret költöttek. Örömteli hír, hogy megérkezett a megyei tanács engedélye a pró-

bateremmel szomszédos lakások mentesítésére, s ez azt jelenti, hogy jövőre kiűrtik, s felújítás után a zenekar birtokába veheti azokat. *Szelezsán István* bejelentette: a következő évad szeptember elsején, a *Bolygó hollandi* próbáival kezdődik.

Oberfrank Géza főzeneigazgató szakmailag értékelte az évadot, a különböző hangszercsoportok tevékenységét, majd törzsgárdajutalmakat adott át. Ezúttal is megválasztották titkos szavazással az év zenekari művészt. A kitüntető címet *Mojzer Antal* fagottművész kapta.

V E